

I

(Законодателни актове)

РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2022/1628 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 20 септември 2022 година

за предоставяне на извънредна макрофинансова помощ на Украйна, за укрепване на общия фонд „Провизии“ чрез гаранции от държавите членки и чрез специално провизиране за някои финансови задължения, свързани с Украйна, гарантирани съгласно Решение № 466/2014/ЕС, и за изменение на Решение (ЕС) 2022/1201

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 212 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽¹⁾,

като имат предвид, че:

- (1) На 1 септември 2017 г. влезе в сила Споразумение за асоцииране между Съюза и Украйна ⁽²⁾, включващо задълбочена и всеобхватна зона за свободна търговия.
- (2) През пролетта на 2014 г. Украйна започна да изпълнява амбициозна програма за реформи с цел стабилизиране на своята икономика и подобряване на поминъка на гражданите. Едни от най-важните приоритети в програмата са борбата срещу корупцията и конституционната, изборната и съдебната реформа. Изпълнението на тези реформи бе подкрепено от последователни програми за макрофинансова помощ, по линия на които Украйна получи помощ под формата на заеми на обща стойност 6,6 милиарда евро. По линия на извънредната макрофинансова помощ, която беше предоставена в контекста на нарастващото напрежение на границата с Русия, съгласно Решение (ЕС) 2022/313 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾, на Украйна бяха предоставени заеми в размер на 1,2 милиарда евро, платени на два транша, всеки от по 600 милиона евро, през март и май 2022 г. С извънредната макрофинансова помощ от Съюза в размер до 1 милиард евро съгласно Решение (ЕС) 2022/1201 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ бе осигурена бърза и спешна подкрепа на бюджета на Украйна, като тази извънредна МФП беше изцяло изплатена на два транша на 1 и 2 август 2022 г. Тази помощ представлява първият етап от планираната пълна извънредна макрофинансова помощ от Съюза за Украйна в размер до 9 милиарда евро, обявена от Комисията в нейното съобщение от 18 май 2022 г., озаглавено „Подпомагане и възстановяване на Украйна“, и одобрена от

⁽¹⁾ Позиция на Европейския парламент от 15 септември 2022 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 20 септември 2022 г.

⁽²⁾ Споразумение за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Украйна, от друга страна (ОВ L 161, 29.5.2014 г., стр. 3).

⁽³⁾ Решение (ЕС) 2022/313 на Европейския парламент и на Съвета от 24 февруари 2022 г. за предоставяне на макрофинансова помощ на Украйна (ОВ L 55, 28.2.2022 г., стр. 4).

⁽⁴⁾ Решение (ЕС) 2022/1201 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2022 г. за предоставяне на извънредна макрофинансова помощ на Украйна (ОВ L 186, 13.7.2022 г., стр. 1).

Европейският съвет на 23—24 юни 2022 г. Настоящото решение представлява вторият етап от изпълнението на тази планирана извънредна макрофинансова помощ от Съюза. С него се установява основанието за предоставяне на Украйна на допълнителни 5 милиарда евро макрофинансова помощ под формата на заеми при изключително преференциални условия. Настоящото решение следва в кратки срокове да бъде последвано от приемането на последващо решение, с което да се изпълни третият етап на от планираната пълна извънредна макрофинансова помощ от Съюза чрез предоставяне на допълнителни 3 милиарда евро, след като бъде определена точната форма на тази помощ.

- (3) Непровокираната и неоправдана агресивна война на Русия срещу Украйна, започнала на 24 февруари 2022 г., доведе до загуба на достъп до пазари и драстичен спад в публичните приходи за Украйна, докато публичните разходи за справяне с хуманитарната ситуация и за поддържане на непрекъснатостта на държавните услуги се увеличиха значително. В тази много несигурна и нестабилна ситуация най-добрите прогнозни оценки на нуждите на Украйна от финансиране, изготвени от Международния валутен фонд (МВФ), сочат извънреден недостиг на финансиране от около 39 милиарда щатски долара през 2022 г., от които около половината биха могли да бъдат задоволени, ако обещаната до момента международна подкрепа бъде изцяло отпусната. При настоящите извънредни обстоятелства бързото предоставяне от Съюза на макрофинансовата помощ за Украйна съгласно настоящото решение се счита за подходящ краткосрочен отговор на значителните рискове за макрофинансовата стабилност на Украйна. Тези допълнителни 5 милиарда евро извънредна макрофинансова помощ от Съюза съгласно настоящото решение ще подпомогнат макрофинансовата стабилизация на Украйна, трябва да засилят непосредствената устойчивост на държавата и ще поддържат нейния капацитет за възстановяване, като по този начин ще допринесат за устойчивостта на държавния дълг на Украйна и за способността ѝ в крайна сметка да бъде в състояние да изплати финансовите си задължения.
- (4) Извънредната макрофинансова помощ от Съюза съгласно настоящото решение ще допринесе значително за удовлетворяване на нуждите от финансиране на Украйна според прогнозните изчисления на МВФ и други международни финансови институции, като се вземе предвид капацитетът на Украйна да се финансира със собствени ресурси. При определянето на размера на извънредната макрофинансова помощ от Съюза се отчитат също очакваният финансов принос от двустранни и многостранни донори, нуждата да се осигури справедливо разпределение на тежестта между Съюза и другите донори, както и предварително съществуващото разпределение на други инструменти на Съюза за външно финансиране в Украйна и добавената стойност от цялостното участие на Съюза. Следва да бъдат признати и ангажиментът на украинските органи за тясно сътрудничество с МВФ при разработването и прилагането на краткосрочни спешни мерки и намерението им да работят с МВФ по подходяща икономическа програма, когато условията го позволяват. Такава програма беше официално поискана през август 2022 г. Извънредната макрофинансова помощ от Съюза следва да е предназначена за поддържане на макрофинансовата стабилност и устойчивост в условията на война. Комисията следва да гарантира, че извънредната макрофинансова помощ от Съюза съответства в правно и материално отношение на основните принципи и цели в различните области на външната дейност и другите съответни политики на Съюза, както и на предприятиите в тях мерки.
- (5) Извънредната макрофинансова помощ от Съюза следва да подкрепя външната политика на Съюза по отношение на Украйна. Комисията и Европейската служба за външна дейност следва да работят в тясно сътрудничество през цялото време траене на операцията за макрофинансова помощ, за да координират външната политика на Съюза и да гарантират нейната последователност.
- (6) Зачитането от страна на Украйна на ефективни демократични механизми, включително многопартийна парламентарна система, и на върховенството на закона, и осигуряването на гаранции за зачитането на правата на човека следва да са предварително условие за предоставянето на извънредната макрофинансова помощ от Съюза. Продължаващата война и по-специално сегашното военно положение не следва да засягат тези принципи въпреки концентрацията на власт в изпълнителните органи.
- (7) За да се осигури ефикасна защита на финансовите интереси на Съюза, свързани с извънредната макрофинансова помощ от Съюза, Украйна следва да предприеме подходящи мерки за предотвратяване на измамите, корупцията и всички други нередности, свързани с тази помощ, и за борба с тях. Освен това в споразумението за заем следва да се предвидят разпоредби, по силата на които Комисията да извършва проверки, Сметната палата да извършва одити и Европейската прокуратура да упражнява своите правомощия, в съответствие с членове 129 и 220 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁹⁾ („Финансовият регламент“).

⁽⁹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

- (8) Извънредната макрофинансова помощ от Съюза следва да бъде обвързана със строгите изисквания за докладване и условията на политиката, които ще бъдат определени в меморандум за разбирателство (МР). Целта на строгите изисквания за докладване при сегашните условия на война следва да бъде да се гарантира, че средствата се използват по ефикасен, прозрачен и отчетен начин. Условията на политиката следва да имат за цел да се засилят непосредствената устойчивост на Украйна и дългосрочната устойчивост на дълга ѝ, като по този начин се намалят рисковете, свързани с погасяването на непогасените и бъдещите ѝ финансови задължения.
- (9) За да се гарантират еднакви условия на изпълнение на настоящото решение, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾.
- (10) Заемите, предоставени съгласно настоящото решение и Решение (ЕС) 2022/1201, следва заедно да имат максимален среднопретеглен матуритет от 25 години.
- (11) Като се има предвид, че заемите съгласно настоящото решение и Решение (ЕС) 2022/1201 предполагат едни и същи рискове за бюджета на Съюза и следва заедно да имат максимален среднопретеглен матуритет от 25 години, общият размер от 6 милиарда евро на макрофинансовата помощ от Съюза за Украйна съгласно настоящото решение и Решение (ЕС) 2022/1201 следва да бъде обхванат от обща методика за управление на финансовите и бюджетните последици. По-специално следва да се установи едно и също равнище на бюджетно покритие като адекватна защита срещу възможността за евентуално неизплащане от страна на Украйна на някои или на всички заеми в предвидения срок. Провизиите, предоставени от бюджета на Съюза за двата набора от заеми за извънредната макрофинансова помощ от Съюза, следва да се управляват като интегриран набор от провизии. Такова управление ще повиши устойчивостта и гъвкавостта на бюджета на Съюза в отговор на всяка ситуация на неплащане. Поради това Решение (ЕС) 2022/1201 следва да бъде съответно изменено.
- (12) Извънредната макрофинансова помощ съгласно настоящото решение и Решение (ЕС) 2022/1201 представлява финансово задължение за Съюза в рамките на общия обем на гаранцията за външна дейност съгласно Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾. Общият размер на заемите за извънредна макрофинансова помощ за Украйна до 6 милиарда евро следва да се ползва от платени провизии в размер на 9 %, налични за заеми за макрофинансова помощ в рамките на гаранцията за външна дейност. Сумата на провизирането следва да бъде финансирана от финансовия пакет, програмиран за макрофинансова помощ съгласно Регламент (ЕС) 2021/947, с общ размер от 540 милиона евро. За тази сума следва да бъде поето задължение и да бъде изплатено в общия фонд „Провизии“ в рамките на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г., установена в Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета ⁽⁸⁾.
- (13) В съответствие с член 210, параграф 3 от Финансовия регламент условните пасиви, произтичащи от бюджетните гаранции или финансовата помощ, поети от бюджета на Съюза, се смятат за устойчиви, ако прогнозираната им многогодишна еволюция е съвместима със сроковете, определени в Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093, и с тавана на годишните бюджетни кредити за плащания, предвидени в член 3, параграф 1 от Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053/ ⁽⁹⁾. За да се даде възможност на Съюза да предостави значителна подкрепа за Украйна чрез извънредната макрофинансова помощ от Съюза в безпрецедентни размери по безопасен от финансова гледна точка начин, като

⁽⁶⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

⁽⁷⁾ Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юни 2021 г. за създаване на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа, за изменение и отмяна на Решение № 466/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) 2017/1601 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета (ОВ L 209, 14.6.2021 г., стр. 1).

⁽⁸⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 г. (ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 11).

⁽⁹⁾ Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета от 14 декември 2020 г. относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз и за отмяна на Решение 2014/335/ЕС, Евратом (ОВ L 424, 15.12.2020 г., стр. 1).

същевременно се запази високата кредитна репутация на Съюза и следователно способността му да предоставя ефективно финансиране в контекста както на вътрешни, така и на външни политики, е от съществено значение да се защити по подходящ начин бюджетът на Съюза от появата на тези условни пасиви и да се гарантира, че те са финансово устойчиви по смисъла на член 210, параграф 3 от Финансовия регламент.

- (14) В съответствие с принципа на добро финансово управление Общият фонд „Провизии“ следва да бъде укрепен със средства, съизмерими с рисковете, произтичащи от условните пасиви, свързани с тази изключително голяма извънредна макрофинансова помощ от Съюза за един бенефициер. Без това укрепване бюджетът на Съюза не би бил в състояние да осигури, въз основа на безопасни от финансова гледна точка основания, безпрецедентно голямата помощ, необходима за посрещането на свързаните с войната нужди на Украйна. За да се защити бюджетът на Съюза, заемите за извънредната макрофинансова помощ от Съюза за Украйна в размер до 6 милиарда евро следва да се ползват с покритие от 70 % чрез платени провизии (в размер на 9 %), което може да бъде допълнено с гаранции от държавите членки за осигуряване на бюджетно покритие за загуби в размер до 61 % от стойността на заемите.
- (15) Ресурсите съгласно Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 са подложени на силен натиск с оглед на цялостните приоритети по отношение на разходите на Съюза. Следователно е подходящо да се потърси алтернативно решение за допълнителни средства, които не засягат предвидените редовни разходи във финансовото програмиране на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г.
- (16) Доброволните вноски на държавите членки под формата на гаранции бяха сметени за подходящ инструмент за осигуряване на защита в допълнение към първоначалните платени провизии. Гаранциите на държавите членки следва да бъдат предоставяни на доброволни начала и следва да представляват подходящ предпазен механизъм в подкрепа на бюджета на Съюза, в случай че бъдат усвоени или предстои да бъдат усвоени провизиите в общия фонд „Провизии“ по отношение на финансови задължения съгласно настоящото решение и Решение (ЕС) 2022/1201. Вноските по тези гаранции следва да бъдат включени в размера на разрешеното финансово задължение чрез дерогация от член 211, параграф 1, първа алинея от Финансовия регламент. Тези суми следва да бъдат взети предвид при изчисляването на провизирането, произтичащо от размера на провизиране, посочен в член 211, параграф 1 от Финансовия регламент, чрез дерогация от член 211, параграф 4, втора алинея от Финансовия регламент.
- (17) Гаранциите, предоставени от държавите членки, следва да покриват заемите за извънредната макрофинансова помощ съгласно настоящото решение и Решение (ЕС) 2022/1201 (наричани по-нататък „обхванати МФП“). Тези гаранции следва да бъдат неотменими, безусловни и при поискване. Тези гаранции следва да гарантират способността на Съюза да плати обратното средства, заети на капиталовите пазари или от финансовите институции. Те следва да бъдат задействани само когато са спазени строги условия, свързани с адекватността на наличните провизии, и в случай че Съюзът не получи навреме от Украйна плащане на заемите за извънредната макрофинансова помощ, отпуснати съгласно обхванатите МФП, за да бъдат изпълнени финансовите задължения на Съюза, произтичащи от облигации, или в случай че графикът за плащане на заемите, отпуснати съгласно обхванатите МФП, бъде променен. Плащане по гаранциите, предоставени от държавите членки, следва да се поиска за сума, съответстваща на сумата, произтичаща от загуби от финансовата помощ за Украйна съгласно обхванатите МФП, и за попълване на общия фонд „Провизии“ до необходимото равнище на платени провизии. Исканията за задействане на гаранциите на държавите членки следва да се отправят само след като размерът на първоначалното провизиране, заделено по отношение на извънредната макрофинансова помощ съгласно обхванатите МФП, е бил усвоен или предстои да бъде усвоен. Сумите, събрани съгласно споразуменията за заем във връзка с извънредната макрофинансова помощ за Украйна съгласно обхванатите МФП, следва да бъдат върнати на държавите членки, които са изпълнили исканията за плащане по гаранции, чрез дерогация от член 211, параграф 4, буква в) от Финансовия регламент.
- (18) В случай, че плащането на финансовите задължения на Съюза, произтичащи от облигации за извънредната макрофинансова помощ за Украйна съгласно обхванатите МФП, е било осъществено временно от провизии, заделени в общия фонд „Провизии“ за покриване на други финансови задължения на Съюза, искането за плащане по гаранции, предоставени от държавите членки, би могло да се използва за попълване на провизиите за тези финансови задължения.

- (19) Предвид изключителния характер на макрофинансовата помощ, подкрепена с гаранциите, е целесъобразно провизиите, натрупани срещу финансовите задължения, произтичащи от макрофинансовата помощ съгласно обхватните МФП, както и за всички плащания след 15 юли 2022 г. на заеми, гарантирани съгласно Решение № 466/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁰⁾, да се управляват отделно от другите финансови задължения по гаранцията за външна дейност и Гаранционния фонд за външни дейности. Поради това е целесъобразно провизирането, заделено в общия фонд „Провизии“, да се използва единствено за финансови задължения от извънредната макрофинансова помощ съгласно обхватните МФП вместо да се прилага общото правило, посочено в член 31, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/947. Също така е целесъобразно заделеното в общия фонд „Провизии“ провизиране по отношение на заемите, гарантирани съгласно Решение № 466/2014/ЕС, изплатени след 15 юли 2022 г., да се използва единствено за финансовите задължения от тези заеми, а правилата на Финансовия регламент да се прилагат за провизирането вместо да се прилага общото правило, посочено в член 31, параграф 8 от Регламент (ЕС) 2021/947. Това следва да бъде допълнено с изключване на провизирането, предвидено по отношение на тази извънредна макрофинансова помощ съгласно настоящото решение, от прилагането на ефективния размер на провизирането, чрез дерогация от член 213 от Финансовия регламент.
- (20) Относителният дял на вноските на всяка държава членка (алгоритъма за вноските) в общата гарантирана сума следва да отговаря на относителните дялове на държавите членки към общия брутен национален доход на Съюза. Исканията за плащане по гаранциите следва да се извършват пропорционално като се прилага този алгоритъм за вноските.
- (21) Важно е държавите членки спешно да приключат своите национални процедури за гаранциите поради първостепенното значение те да влязат в сила. Предвид неотложния характер на ситуацията времето, необходимо за приключването на тези процедури, не следва да забавя изплащането на спешно необходимата извънредна макрофинансова помощ за Украйна съгласно настоящото решение. Заемите за макрофинансова помощ съгласно настоящото решение ще бъдат договорени бързо след влизането в сила на настоящото решение, приемането на МР и подписването на споразумението за заем.
- (22) Предвид трудното положение, причинено от агресивната война на Русия, и с цел да се предостави на Украйна подкрепа по пътя ѝ към дългосрочна стабилност, е уместно да се предвиди дерогация от член 220, параграф 5, буква д) от Финансовия регламент и да се даде възможност на Съюза да покрие разходите по лихвените проценти, свързани със заемите съгласно настоящото решение, и да освободи Украйна от административните разходи, които тя иначе би понесла. Лихвената субсидия следва да се предоставя като инструмент, считан за подходящ за гарантиране на ефективността на подкрепата по смисъла на член 220, параграф 1 от Финансовия регламент, и следва да се поема от бюджета на Съюза поне през периода 2021—2027 г. на многогодишната финансова рамка. През периода 2021—2027 г. размерът на лихвената субсидия следва да се поема от финансовия пакет, посочен в член 6, параграф 2, буква а), първо тире от Регламент (ЕС) 2021/947.
- (23) Следва да бъде възможно всяка година до края на март Украйна да поиска лихвената субсидия и освобождаването от административни разходи. За да се даде възможност за гъвкавост при изплащането на главницата, следва също така да е възможно прехвърлянето на свързаните заеми, договорени от името на Съюза, чрез дерогация от член 220, параграф 2 от Финансовия регламент.
- (24) Изправена пред неотложните финансови нужди на Украйна, през юли 2022 г. Комисията се съгласи да промени предназначението и да отпусне допълнителни 1,59 милиарда евро под формата на заеми от Европейската инвестиционна банка за Украйна, гарантирани в рамките на мандата за външно кредитиране за периода 2014—2020 г. (ELM). Тъй като обаче това са заеми за украинските държавни и публични субекти, те представляват същото равнище на риск за бюджета на Съюза, както заемите за макрофинансовата помощ. Следователно бюджетът на Съюза следва да прилага същия предпазлив подход по отношение на тези експозиции, както по отношение на заемите за макрофинансова помощ съгласно обхватните МФП. Поради това с настоящото решение се прилага размер на провизиране от 70 % за 1,59-те милиарда евро нови заеми по ELM, както и за всяко по-нататъшно изплащане на заеми по ELM за Украйна. Този размер на провизиране следва да се прилага вместо размера на провизиране, посочен в член 31, параграф 8, трето изречение от Регламент (ЕС) 2021/947. Провизирането в размер на 70 % за отпускането на заеми по ELM в размер на 1,59 милиарда евро на Украйна ще бъде финансирано от бюджета на Съюза.

⁽¹⁰⁾ Решение № 466/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за предоставяне на гаранция от ЕС на Европейската инвестиционна банка за загуби по операции по финансиране на инвестиционни проекти извън Съюза (ОВ L 135, 8.5.2014 г., стр. 1).

- (25) На всеки шест месеца следва да се извършва редовен преглед на провизирането на съответните заеми за макрофинансовата помощ и заемите по ELM, като се започне от 30 юни 2023 г. или по-рано, ако е целесъобразно. При този преглед следва по-специално да се оцени дали положението в Украйна се е променило по начин, който да оправдава увеличение или намаляване на размера на провизирането. Комисията може да преразгледа размера на провизирането на *ad hoc* основа, по-специално ако това е обосновано от важно събитие от значение за него. С цел да се гарантира, че размерът на провизирането остава адекватен спрямо финансовите рискове, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове по член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на увеличаването или намаляването на размера на провизирането по целесъобразност. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, както и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложиени в Междуйнституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество⁽¹⁾. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (26) Доколкото целта на настоящото решение, а именно да се предостави извънредна макрофинансова помощ от Съюза на Украйна с цел да се подпомогнат по-специално нейната икономическа устойчивост и стабилност, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците си може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящото решение не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (27) Поради неотложността, предизвикана от извънредните обстоятелства вследствие на непровокираната и неоправдана агресивна война на Русия, е уместно да се прибегне до изключението от срока от осем седмици, предвидено в член 4 от Протокол № 1 относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз, приложен към Договора за Европейския съюз, към Договора за функционирането на Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.
- (28) Предвид ситуацията в Украйна настоящото решение следва да влезе в сила по спешност в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

ГЛАВА I

ИЗВЪНРЕДНА МАКРОФИНАНSOVA ПОМОЩ ОТ СЪЮЗА

Член 1

Предоставяне на извънредната макрофинансова помощ от Съюза

1. Съюзът предоставя на Украйна извънредна макрофинансова помощ в максимален размер от 5 000 000 000 EUR (наричана по-нататък „извънредна макрофинансова помощ от Съюза“), за да бъде подпомогната макрофинансовата стабилност на Украйна. Извънредната макрофинансова помощ от Съюза се предоставя на Украйна под формата на заеми. Тя е предназначена за покриване на недостига на финансиране за Украйна, както е установено при сътрудничеството с международните финансови институции.

2. За финансирането на извънредната макрофинансова помощ от Съюза Комисията се оправомощава, от името на Съюза, да заема необходимите средства на капиталовите пазари или от финансовите институции и да ги предоставя като заем на Украйна. Заемите, предоставени съгласно параграф 1 от настоящия член и съгласно Решение (ЕС) 2022/1201, заедно имат максимален среднопретеглен матуритет от 25 години.

⁽¹⁾ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

3. Извънредната макрофинансова помощ от Съюза се предоставя от деня след влизането в сила на МР, посочен в член 3, параграф 1, и през посочения в него период на предоставяне на помощта, дори ако гаранциите, предвидени в глава II, раздел 1 от настоящото решение, все още не са предоставени.

4. Ако финансовите нужди на Украйна намалят съществено през периода на изплащане на извънредната макрофинансова помощ от Съюза в сравнение с първоначалните прогнози, Комисията намалява размера на помощта, спира я или я отменя.

Член 2

Предварително условие за макрофинансовата помощ от Съюза

1. Зачитането от страна на Украйна на ефективни демократични механизми, включително многопартийна парламентарна система, и на върховенството на закона, и осигуряването на гаранции за зачитането на правата на човека са предварително условие за предоставянето на извънредна макрофинансова помощ от Съюза.

2. Комисията ще следи за изпълнението на определеното в параграф 1 предварително условие през целия жизнен цикъл на извънредната макрофинансова помощ от Съюза, по-специално преди нейното изплащане, като се вземат предвид и обстоятелствата в Украйна и последиците в страната от въвеждането на военно положение.

3. Параграфи 1 и 2 от настоящия член се прилагат в съответствие с Решение 2010/427/ЕС на Съвета ⁽¹²⁾.

Член 3

Меморандум за разбирателство

1. Комисията договаря с Украйна условията на политиката, с които е свързана извънредната макрофинансова помощ от Съюза. Условията на политиката се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 15, параграф 2. Тези условия на политиката се включват в Меморандума за разбирателство (МР).

2. Изискванията за докладване, приети съгласно Решение (ЕС) 2022/1201, се включват в МР и гарантират по-специално ефикасността, прозрачността и отчетността при използването на извънредната макрофинансова помощ от Съюза.

3. Подробните финансови условия във връзка с извънредната макрофинансова помощ от Съюза се определят в споразумение за заем, което трябва да бъде сключено между Комисията и Украйна.

4. Комисията проверява периодично изпълнението на изискванията за докладване и напредъка в изпълнението на условията на политиката, установени в МР. Комисията уведомява Европейския парламент и Съвета за резултатите от тази проверка.

Член 4

Отпускане на извънредната макрофинансова помощ от Съюза

1. Ако бъдат спазени посочените в параграф 3 изисквания, Комисията предоставя извънредна макрофинансова помощ от Съюза на траншове, всеки от които представлява заем. Комисията взема решение относно срока за изплащането на всеки транш. Всеки транш може да бъде изплатен наведнъж или на няколко пъти.

2. Отпускането на извънредната макрофинансова помощ от Съюза се управлява от Комисията по начин, съвместим с МР.

⁽¹²⁾ Решение 2010/427/ЕС на Съвета от 26 юли 2010 г. за определяне на организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност (ОВ L 201, 3.8.2010 г., стр. 30).

3. Комисията взема решение за отпускането на траншовете в зависимост от нейната оценка на следните изисквания:
 - а) спазването на предварителното условие, посочено в член 2, параграф 1;
 - б) задоволителното изпълнение на изискванията за докладване, договорени в МР;
 - в) за втория и следващите траншове — задоволителен напредък към изпълнението на условията на политиката, установени в МР.

Преди отпускането на максималния размер на макрофинансовата помощ от Съюза Комисията проверява дали са изпълнени всички условия на политиката, установени в МР.

4. Когато изискванията, посочени в параграф 3, не са изпълнени, Комисията спира или отменя изплащането на извънредната макрофинансова помощ от Съюза. В такъв случай тя информира Европейския парламент и Съвета за причините за спирането или отмяната.

5. Извънредната макрофинансова помощ от Съюза се изплаща по принцип на Националната банка на Украйна. В зависимост от разпоредбите, които следва да бъдат договорени в МР, включително потвърждение на остатъчните нужди от бюджетно финансиране, финансовите средства от Съюза могат да бъдат изплатени на Министерството на финансите на Украйна като краен бенефициер.

Член 5

Операции по получаване и отпускане на заеми

1. Операциите по получаване и отпускане на заеми ще се извършват в съответствие с член 220 от Финансовия регламент.
2. Когато е необходимо с дерогация от член 220, параграф 2 от Финансовия регламент Комисията може да поднови съответните заеми, които са договорени от името на Съюза.

Член 6

Лихвена субсидия

1. Чрез дерогация от член 220, параграф 5, буква д) от Финансовия регламент, Съюзът може да поема лихви, като отпусне лихвена субсидия и покрие административните разходи, свързани с получаването и отпускането на заеми, с изключение на разходите, свързани с предсрочното погасяване на заема, по отношение на заемите по настоящото решение.
2. Украйна може да поиска лихвена субсидия и покриване на административните разходи от Съюза в края на месец март всяка година.
3. Посоченият в член 6, параграф 2, буква а), първо тире от Регламент (ЕС) 2021/947 финансов пакет се използва за покриване на разходите за лихвени плащания, свързани с макрофинансовата помощ от Съюза през периода 2021—2027 г. на многогодишната финансова рамка, като лихвена субсидия.

Член 7

Информирание на Европейския парламент и Съвета

Комисията осведомява Европейския парламент и Съвета за развитието във връзка с извънредната макрофинансова помощ от Съюза, включително за изплащането на помощта и за развитието на операциите, посочени в член 5, параграф 2, и им предоставя своевременно съответните документи.

Член 8

Оценка на изпълнението на извънредната макрофинансова помощ от Съюза

По време на усвояването на извънредната макрофинансова помощ от Съюза Комисията преценява отново в рамките на оперативна оценка надеждността на финансовата уредба на Украйна, административните процедури и механизмите за вътрешен и външен контрол, които са от значение за помощта. Тази оперативна оценка може да бъде извършена заедно с оперативната оценка, предвидена в Решение (ЕС) 2022/1201.

ГЛАВА II

УКРЕПВАНЕ НА ОБЩИЯ ФОНД „ПРОВИЗИИ“

Раздел 1

Гаранции от държавите членки за извънредната макрофинансова помощ от Съюза съгласно настоящото решение и Решение (ЕС) 2022/1201

Член 9

Вноски под формата на гаранции от държавите членки

1. Държавите членки могат да допълнят провизирането по отношение на макрофинансовата помощ, държана в общия фонд „Провизии“, като предоставят гаранции с общ размер до 3 660 000 000 EUR във връзка с извънредната макрофинансова помощ от Съюза за Украйна съгласно член 1 от настоящото решение и съгласно Решение (ЕС) 2022/1201 („обхванати МФП“).
2. Когато държавите членки правят вноски, те ги предоставят под формата на гаранции, които са неотменими, безусловни и при поискване, чрез гаранционно споразумение, което ще бъде сключено с Комисията в съответствие с член 10.
3. Относителният дял на вноската на съответната държава членка (алгоритъма за вноските) към сумата, посочена в параграф 1, съответства на относителния дял на тази държава членка в общия брутен национален доход на Съюза, определен според функцията Общи приходи на бюджета за 2022 г., част А („Финансиране на годишния бюджет на Съюза, Въведение“), таблица 4, колона 1), съдържаща се в общия бюджет на Съюза за финансовата 2022 г., окончателно приет на 24 ноември 2021 г. ⁽¹³⁾.
4. Гаранциите пораждат действие по отношение на всяка държава членка, считано от датата на влизане в сила на гаранционното споразумение, посочено в член 10, между Комисията и съответната държава членка.

Член 10

Гаранционни споразумения

Комисията сключва гаранционно споразумение с всяка държава членка, предоставяща гаранция, посочена в член 9. В това споразумение се определят правилата, уреждащи гаранцията, които са еднакви за всички държави членки, включително по-специално разпоредби:

- a) установяващи задължението на държавите членки да изпълняват исканията за плащане по гаранции, отправени от Комисията по отношение на обхванатите МФП, след като общите суми за първоначално или впоследствие попълнено провизиране, заделени в общия фонд „Провизии“ по отношение на финансово задължение, произтичащо от обхванатите МФП, бъдат усвоени или предстои да бъдат напълно усвоени;

⁽¹³⁾ ОВ L 45, 24.2.2022 г.

- б) гарантираши, че исканията за плащане по гаранции се извършват пропорционално, като се прилага алгоритъмът за вноските, посочен в член 9, параграф 3.
- в) предвиждаши, че исканията за плащане по гаранции осигуряват способността на Съюза да погаси средствата, заети съгласно член 1, параграф 2 от капиталовите пазари или от финансови институции след неплащане от страна на Украйна, включително случаи на промени в графика за плащане поради каквато и да било причина, както и очаквани неплащания;
- г) гарантираши, че исканията за плащане по гаранции могат да се използват за попълването на общия фонд „Провизии“ за провизирането, когато е било усвоено по отношение на обхванатите МФП;
- д) гарантираши, че държава членка, която не е изпълнила искане, продължава да е отговорна за изпълнението му;
- е) относно условията за плащане.

Раздел 2

Провизиране на обхванатите МФП и на някои финансови задължени по ELM в Украйна

Член 11

Провизиране на обхванатите МФП

1. За обхванатите МФП се прилага размер на провизиране от 70 % вместо общото правило, определено в член 31, параграф 5, трета алинея от Регламент (ЕС) 2021/947. Въпреки това равнището на провизиране, платено в общия фонд „Провизии“, се задържа на равнище 9 % от непогасеното задължение от обхванатите МФП и ако се усвои, то се попълва до това равнище, до пълното усвояване на гаранциите, посочени в член 9, без да се засяга член 10, буква а) от настоящото решение.
2. Сумите, произтичащи от исканията за плащане по гаранции, посочени в член 9, представляват външни целеви приходи за погасяването на финансовите задължения от обхванатите МФП и плащания към общия фонд „Провизии“ в съответствие с член 21, параграф 2, буква а), подточка ii) от Финансовия регламент.
3. Чрез дерогация от член 211, параграф 1, първа алинея, второ изречение от Финансовия регламент сумата на гаранциите, посочени в член 9, параграф 1, се включва в размера на разрешеното финансово задължение. Чрез дерогация от член 211, параграф 4, втора алинея от Финансовия регламент сумите на провизирането, посочени в параграф 2 от настоящия член, се вземат предвид при изчисляването на провизирането, произтичащо от размера на провизирането по отношение на обхванатите МФП.
4. Чрез дерогация от член 211, параграф 4, буква в) от Финансовия регламент сумите, събрани от Украйна във връзка с обхванатите МФП, не допринасят за провизирането до размера на исканията за плащане по гаранции, изпълнени от държавите членки съгласно член 10, буква а) от настоящото решение. Тези суми се връщат на тези държави членки.

Член 12

Укрепване на провизирането по отношение на някои финансови задължения в Украйна, гарантирани съгласно Решение № 466/2014/ЕС

1. Чрез дерогация от член 31, параграф 8, трето изречение от Регламент (ЕС) 2021/947 размерът на провизиране от 70 % се прилага за сумите по заеми, изплатени след 15 юли 2022 г. по операции на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) за финансиране в Украйна, подписани от ЕИБ преди 31 декември 2021 г. и гарантирани от Съюза в съответствие с Решение № 466/2014/ЕС („покритите финансови задължения по ELM в Украйна“), а членове 211, 212 и 213 от Финансовия регламент се прилагат при спазване на членове 13 и 14 от настоящото решение.

2. За целите на член 211, параграф 1, втора алинея от Финансовия регламент до 31 декември 2027 г. провизирането достига равнището, съответстващо на размера на провизиране, прилаган към общия размер на непогасените задължения от покритите финансови задължения по ELM в Украйна.

Член 13

Оценка на адекватността на размера на провизирането и процедура за преразглеждане

1. На всеки шест месеца, считано от 30 юни 2023 г., и когато Комисията стигне до заключението, че други причини или събития разкриват такава необходимост, Комисията оценява дали са налице нови развития, които биха могли да окажат въздействие по траен и съдържателен начин върху адекватността на размера на провизирането, включително размера на платеното провизиране, посочено в членове 11 и 12. По-специално Комисията установява наличието на устойчива значителна промяна в профила на кредитния риск на тези експозиции при използване на данни за период от най-малко две години.

2. На Комисията се предоставя правомощието да приеме делегиран акт в съответствие с член 16 за изменение на членове 11 и 12, за да коригира размера на провизирането, по-специално за да бъдат отразени промените, посочени в параграф 1.

Член 14

Провизиране, заделено в общия фонд „Провизии“

1. Вместо общото правило, посочено в член 31, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/947, финансовото задължение от обхванатите МФП се покрива отделно от другите финансови задължения по гаранцията за външна дейност, а заделеното провизиране в общия фонд „Провизии“ по отношение на обхванатите МФП се използва единствено за финансови задължения съгласно обхванатите МФП.

Вместо общото правило, посочено в член 31, параграф 8 от Регламент (ЕС) 2021/947, финансовото задължение от покритите финансови задължения по ELM в Украйна се покрива отделно от другите финансови задължения по Гаранционния фонд за външни дейности, а заделеното провизиране в общия фонд „Провизии“ по отношение на покритите финансови задължения по ELM в Украйна се използва единствено за финансови задължения съгласно обхванатите МФП.

2. Чрез дерогация от член 213 от Финансовия регламент ефективният размер на провизиране не се прилага за провизирането, заделено в общия фонд „Провизии“ по отношение на обхванатите МФП и покритите финансови задължения по ELM в Украйна.

3. Чрез дерогация от член 213, параграф 4, буква а) от Финансовия регламент всеки излишък от провизиране, посочено в член 12, параграф 2 от настоящото решение, представлява външен целеви приход по смисъла на член 21, параграф 5 от Финансовия регламент за програмата за външна помощ, чиито условия Украйна спазва.

ГЛАВА III

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 15

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 16

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 13, параграф 2, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от 23 септември 2022 г.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 13, параграф 2, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди да приеме делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията уведомява за акта едновременно Европейския парламент и Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 13, параграф 2, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след уведомяването на Европейския парламент и Съвета за същия акт или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 17

Годишен доклад

1. До 30 юни всяка година Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета, като част от годишния си доклад, оценка на изпълнението на глава I от настоящото решение през предходната година, включващ оценка на изпълнението. В този доклад:
 - а) се разглежда напредъкът при усвояването на извънредната макрофинансова помощ от Съюза;
 - б) се прави оценка на икономическото състояние и на перспективите пред Украйна, както и на изпълнението на изискванията и условията, посочени в член 3, параграфи 1 и 2;
 - в) се посочва връзката между изискванията и условията, определени в МР, текущото макрофинансово положение на Украйна и решенията на Комисията за изплащане на трансшовете по извънредната макрофинансова помощ от Съюза.
2. Не по-късно от две години след края на срока за предоставяне на помощта, Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за последваща оценка на резултатите и ефикасността на предоставената извънредна макрофинансова помощ от Съюза и на степента, до която тя е допринесла за постигане на целите на помощта.

ГЛАВА IV

ИЗМЕНЕНИЕ НА РЕШЕНИЕ (ЕС) 2022/1201 И ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

Член 18

Изменения на Решение (ЕС) 2022/1201

Решение (ЕС) 2022/1201 се изменя, както следва:

1) В член 1, параграф 2 второто изречение се заменя със следното:

„Заемите по параграф 1 и съгласно Решение (ЕС) 2022/1628 на Европейския парламент и на Съвета (*) заедно имат максимален среднопретеглен матуритет от 25 години.

(*) Решение (ЕС) 2022/1628 на Европейския парламент и на Съвета от 20 септември 2022 г. за предоставяне на извънредна макрофинансова помощ на Украйна, за укрепване на общия фонд „Провизии“ чрез гаранции от държавите членки и чрез специално провизиране за някои финансови задължения, свързани с Украйна, гарантирани съгласно Решение № 466/2014/ЕС, и за изменение на Решение (ЕС) 2022/1201 (ОВ L 245, 21.9.2022 г., стр. 1).“;

2) Член 7 се заличава.

Член 19

Заклучителна разпоредба

Настоящото решение влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на 20 септември 2022 година.

За Европейския парламент
Председател
R. METSOLA

За Съвета
Председател
M. BEK